



G CONSELLERIA
O TRANSICIÓ ENERGÈTICA,
I SECTORS PRODUCTIUS
B I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA
/ DIRECCIÓ GENERAL
ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

Exp. : Informe Participació Pública PMQA Maó
Document: Informe
Emissor (DIR3): SCCA/JCC(A04026975)

Informe sobre les aportacions de participació pública rebudes sobre el Pla de Millora de la Qualitat de l'aire de Maó.

1. Antecedents

1. El document aprovat inicialment per la Comissió de seguiment del Conveni, en sessió de juny de 2021, sobre el projecte de Pla de Millora de la Qualitat de l'aire de Maó, es va publicar per a la participació pública tant a la plana web del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera com a la de Participació ciutadana des del 7 de juny fins el 15 de juliol. El Consell de Menorca i l'Ajuntament de Maó van penjar l'enllaç d'aquest procés participatiu a les seves planes web.

2. S'ha rebut resposta i aportacions de:

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (6 aportacions)
Ports de Balears. Autoritat portuària de Balears (3 aportacions)
Col·lectiu ciutadà NoTòxicMenorca (19 aportacions)
Sindicatura de Greuges de Menorca (2 aportacions)

2. Aportacions i resposta

A continuació es presenten les diferents aportacions rebudes i la resposta a les mateixes, indicant si s'han acceptat o no, o s'han acceptat parcialment:

C/Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
TeTel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

Aportació	Breu resposta	Acceptat	No acceptat	mentAcceptat
Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa				
<p>El Pla exposat al públic treu conclusions sobre la qualitat de l'aire en base a mitjanes anuals, i sense tenir en compte totes les estacions de mesurament disponibles.</p> <p>Amb dades de 2019, es conclou que la qualitat de l'aire respecte a PM10 és bona, donant com a valor màxim registrat 20 µg/m³. Però segons les dades de les estacions de Ports de Balears situades al Port de Maó, durant 2020 més de 150 dies es van mesurar valors superiors a 50 µg/m³ (categoria de desfavorable).</p> <p>Però a més és que quan es consulten els registres publicats de l'estació Port de Maó, on suposadament segons aquest Pla de Millora de Qualitat de l'Aire s'havia registrat la lectura màxima, es veu que hi ha nombroses lectures superiors als 20 µg/m³. Així, llegim que el 17/12/2019 es va arribar a 194 µg/m³.</p> <p>Per tant, es detecten contradiccions molt significatives entre les dades consultades i les valoracions que es traslladen al Pla de Millora de la</p>	<p>El Pla exposat treu conclusions en base a la normativa vigent amb totes les estacions de la xarxa balear que són a Maó (Pous, Port de Maó i EMEP-Maó).</p> <p>Pel que fa a les dades de Ports de Balears, ni el Govern, ni el Ministeri, ni Europa consideren, per avaluar la qualitat de l'aire, els equips utilitzats per Autoritat Portuària ja que no són equips de referència (són sensors electromètrics) i no compleixen amb els requisits normatius. A més, la ubicació de sensors està també sotmesa a criteris de macro i microimplantació segons directives. La implantació dels sensors al port s'ha fet amb la intenció d'obtenir informació útil que serveixi per millorar la gestió del port. En tot cas sí que hi ha un seguiment per part del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera per tal de comprovar quins valors s'extreuen d'aquests sensors i si en base a la informació que aporten es poden arribar a establir millores en la gestió del port.</p> <p>El valor de 20 µg/m³ és el valor anual (inferior al límit de 40 µg/m³). Quan es parla de valor màxim s'indica el valor mitjà més alt de les 3 estacions esmentades.</p> <p>Pel que fa al PM10, la normativa estableix dos límits (Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Valor límit diari per a la protecció de la salut humana: 50 µg/m³ que no es podrà superar més de 35 ocasions per any. - Valor límit anual per a la protecció de la salut humana: 40 µg/m³. <p>El valor de 20 µg/m³ és el valor anual (inferior al límit de 40 µg/m³). El valor de 194 µg/m³ és horari i els límits són diaris i anuals. El 17/12/2019, tal i com figura a la web, es va produir un episodi natural d'intrusió de pols africà.</p> <p>Per tant, no hi ha cap contradicció ni amb les dades ni amb les valoracions.</p>		X	

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



2



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

Qualitat de l'Aire de Maó.				
<p>El cas de les partícules PM2,5 és semblant. Segons les dades que s'aporten es considera la qualitat de l'aire excel·lent, essent el màxim registrat 5 µg/m³, mentre que les estacions de Ports de Balears han obtingut mesures l'any 2020 superiors a 25 µg/m³.</p> <p>No hem sabut trobar publicades les lectures de l'estació Port de Maó de PM2,5 però es sol·licita que aquest Pla les incorpori.</p> <p>Hi ha també diferències en altres contaminants. Per l'NO₂ un 26% de les lectures publicades (Estació Pous) superen els 11 µg/m³ que el Pla dona com a màxima, arribant als 116 µg/m³ el 12/08/2021. Per l'SO₂ trobem màxims de 47 µg/m³, quan el pla diu que la màxima registrada és de 21 µg/m³.</p>	<p>A Menorca es mesura el PM2,5 a l'estació EMEP-Maó. No hi ha cap equip fix mesurant PM2,5 a l'estació de Port de Maó.</p> <p>Es considera adient establir com a objectiu addicional, en la mesura SEG-48, que es duren a terme campanyes de PM2,5 amb captadors manuals a les altres estacions de Maó, a més de la mesura fixa existent a l'EMEP.</p> <p>Per l'NO₂ i l'SO₂, quan es parla de valor màxim s'indica el valor mitjà més alt de les 3 estacions esmentades.</p>			X
<p>Demanam que el Pla incorpori el criteri que, com a mínim en situacions de vents del nord, la central tèrmica deixi d'emprar els motors de fueloil.</p> <p>Aquesta mesura s'hauria d'estar aplicant ja, reduint així de manera important i immediata la contaminació sobre la ciutat, sense haver d'esperar al canvi també necessari de combustible a gas natural.</p>	<p>L'Ordre de Despatx de grups és competència ministerial, i la forma en què s'ha de definir resta establerta en el Reial Decret 738/2015. L'estratègia que es proposa implicaria directament la manca de seguretat en el subministrament de corrent elèctric les hores en què el vent bufàs en la direcció de la ciutat.</p> <p>Tal i com s'indica al propi pla hi ha tota una estratègia quant a la Central Tèrmica de Maó. Primer de tot s'estan incorporant les MTD per a GIC i s'està treballant en la disminució progressiva de les hores de funcionament dels motors de fueloil, passant a gasoil. A més, l'arribada del segon cable des de Mallorca suposarà que els actuals grups en funcionament base passaran a estar disponibles per a funcionament auxiliar, estant en marxa molt menys hores.</p> <p>També s'ha de tenir en compte la planificació que la illa de Menorca ha fet quant a penetració d'energies renovables i gestió mitjançant sistemes d'acumulació, que faran que la central tèrmica</p>		X	

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



3



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

	passi a funcionar en pocs anys de manera residual.			
<p>Es demana que el Pla reculli l'obligació, via incorporació al PGOU o a les ordenances corresponents, que tots els nous edificis així com les rehabilitacions integrals, hagin de ser de consum energètic quasi nul. Així mateix, es proposa concretar les condicions de generació energètica a dites edificacions a partir dels següents paràmetres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A nucli tradicional: la potència en kw equivalent al 50 % de la superfície construïda de l'edifici, a raó de 0,2 kw/m². • A zona turística ja urbanitzada: la potència en kw equivalent al 70 % de la superfície construïda de l'edifici, a raó de 0,2 kw/m². • A zona de nova ocupació turística: La potència en kw equivalent al 50 % de la superfície urbanitzada, a raó de 0,2 kw/m². • Canvi a ús turístic en allotjament de sòl rústic: la potència en kw equivalent al 90 % de la superfície edificada destinada a usos turístics, a raó de 0,2 kw/m². 	<p>El Pla d'Acció (IND-25 i RESI-30) ja recull l'obligació de vetllar pel compliment del requisit que les noves construccions generin el percentatge de l'energia mitjançant energies renovables legislat i vetllar per complir del requisit que les noves edificacions que es construïxin han de ser edificis de consum energètic quasi nul.</p> <p>La Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, estableix en el seu article 32.3, que El Govern de les Illes Balears ha de fixar reglamentàriament els requisits i els valors addicionals als mínims prevists en la legislació bàsica estatal en matèria d'eficiència energètica, que han de complir les edificacions de nova construcció i les reformes i rehabilitacions de les existents. A més, la disposició addicional cinquena de la Llei preveu aquest tipus de funció per a la Comissió de Construcció Sostenible ja creada pel vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.</p> <p>S'estima l'al·legació que fa referència a incloure les obres de rehabilitacions i es remetrà la proposta a la Comissió de Construcció Sostenible per a la seva consideració.</p>		X	
<p>Es demana que s'actualitzi la informació relativa al nivell de funcionalitat operativa de la injecció d'aigua depurada a la combustió de la central, així com les dades relatives a l'emissió d'NO_x provinents de la central tèrmica.</p>	<p>La injecció d'aigua depurada està operativa. Les dades d'emissions de la central tèrmica estan publicades a la pàgina web: https://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/central_tarmica_de_maa/</p>			X

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



4



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

El recull de normativa que es fa a la introducció no recull l'ordre TEC/351/2019 ni la resolució 10426 de 2 de setembre que modifica el seu annex establint l'Índex Nacional de Qualitat de l'Aire.	S'estima l'al·legació, a més es sumarà també el recent Protocol davant d'Emergències aprovat en conferència sectorial i que es tramitarà pròximament.	X		
Ports de Balears. Autoritat Portuària de Balears				
Entre las acciones recogidas en el epígrafe PORT-53 algunas no son competencias de la APB, ni tan siquiera del Gobierno Central como son las que afectan al contenido de azufre en el combustible de los buques, creación de un área de control de emisiones (ECA) y otras acciones ya se vienen aplicando como son las bonificaciones a buques que durante su atraque se conecten a tierra o empleen GNL, también, de acuerdo con la Ley de Puertos, se bonifican a aquellos buques que acrediten.	<p>La disposició adicional sisena de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica estableix que <i>S'han d'impulsar mesures de col·laboració amb les autoritats estatals per aconseguir la reducció d'emissions i la reducció de la vulnerabilitat al canvi climàtic en l'àmbit del transport marítim i el transport aeri, i en concret:</i></p> <p><i>a) La incorporació progressiva a ports de competència de l'Estat d'infraestructures de subministrament d'electricitat o gas natural per a les embarcacions.</i></p> <p><i>b) L'establiment de mesures per impulsar l'ús d'embarcacions menys contaminants.</i></p> <p><i>c) La declaració de zones de control de les emissions (ECA), juntament amb la definició dels criteris mínims en matèria d'emissions i de qualitat de l'aire que han de complir les embarcacions.</i></p> <p><i>d) La definició de plans de sostenibilitat en matèria d'emissions lligades al transport aeri.</i></p> <p>Aquest pla incorpora el ja aprovat a la Llei, sent conscients de la distribució competencial i de les possibilitats existents. En tot cas serà la pròpia Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic la que treballarà per intentar donar compliment a la Llei.</p>		X	
En el epígrafe PORT 54 se recoge el promover que los camiones que transitan por el puerto no es competencia de la APB por lo que difícilmente nos podríamos comprometer a ello, si bien sí se podría propiciar que las empresas que prestan servicios en el puerto dispongan de vehículos y/o maquinaria que empleen combustibles menos contaminantes.	Es modifica la redacció de la mesura segons els comentaris fets per Autoritat Portuària de Balears.	X		
En este mismo epígrafe (PORT-54) se	La disposició adicional sisena de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició		X	

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



5



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

<p>recoge que se debe dotar de infraestructura para que los buques puedan conectarse a la red eléctrica cuando están amarrados pero esta posibilidad dependería de la duración de las escalas de los buques y en la actualidad esta duración es escasa para que el sistema pueda ser efectivo.</p>	<p>energètica estableix que <i>S'han d'impulsar mesures de col·laboració amb les autoritats estatals per aconseguir la reducció d'emissions i la reducció de la vulnerabilitat al canvi climàtic en l'àmbit del transport marítim i el transport aeri, i en concret:</i></p> <p><i>a) La incorporació progressiva a ports de competència de l'Estat d'infraestructures de subministrament d'electricitat o gas natural per a les embarcacions.</i></p> <p><i>b) L'establiment de mesures per impulsar l'ús d'embarcacions menys contaminants.</i></p> <p>Aquest pla incorpora el ja aprovat a la Llei. Serà la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, junt amb Autoritat Portuària, i amb el propi sector mercant, els que definiran quina conveniència i prioritats hi ha per a aquesta conversió.</p>			
<p>Col·lectiu ciutadà NoTòxicMenorca</p>				
<p>A la pàgina 16 II Anàlisi de la situació actual. 2. Objectius i estructura del pla de millora de la qualitat de l'aire, es fa una relació dels contaminants més problemàtics. Creiem que s'ha d'ampliar a:</p> <p>Partícules en suspensió (PM10 y PM2,5), y dióxido de azufre (SO2); monóxido de carbono (CO), benceno (C6H6), benzo(α)pireno (BaP) y metales pesados (arsénico, cadmio, níquel y plomo).</p> <p>- Los estándares que se han de emplear son los valores límite y objetivo establecidos por la Directiva 2008/50/CE (que son los mismos que recoge el Real Decreto 102/2011) así como los valores recomendados por la OMS en sus Guías de calidad del aire. "Valores límite y objetivo establecidos en la normativa y valores recomendados por la OMS". Cabe destacar que este mismo enfoque (contraste de los niveles de</p>	<p>En aquest apartat es parla dels contaminants més problemàtics, diòxid de nitrogen (NO2), partícules sòlides en suspensió (PST) i ozó troposfèric (O3), i també la resta. S'estima aquesta al·legació i s'indicaran un per un els contaminants (que són als que es fa referència com a «resta»).</p> <p>Als informes anuals de qualitat de l'aire de les Illes Balears ja es fa referència als valors recomanats per l'OMS, a més dels legals. S'incorporarà aquesta perspectiva en la part introductòria del propi pla. S'ha de tenir en compte que és objectiu d'aquest Govern, des de l'establert a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, tal i com es marca en el seu article 57, de treballar per assolir el compliment els objectius de qualitat de l'aire indicats per l'Organització Mundial de la Salut.</p>	<p>X</p>		

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

6



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

contaminación registrados tanto con los valores límite legales como con los valores recomendados por la OMS), ha sido adoptado también por la propia Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA) para la elaboración de sus informes sobre la calidad del aire en Europa desde 2017, y empieza a ser empleado asimismo por algunas CC.AA.				
Pàgina 24 -Episodis africans-. Caldria afegir: En cambio, las intrusiones de polvo sahariano, hay que notar que estas intrusiones saharianas, aunque puedan considerarse de origen natural (potenciadas por la desertificación y el cambio climático), no por ello resultan inocuas	S'estima aquesta al·legació, ja que complementa el text existent al Pla.	X		
Pàgina 20, es parla del paisatge i els boscos que envolten la ciutat de Maó. Creiem que complementa el text descriure el perill que corren aquests boscos: Los contaminantes atmosféricos también afectan de manera severa a la salud vegetal y a los ecosistemas, reduciendo la productividad de las plantas, aumentando su vulnerabilidad a las enfermedades y plagas o incrementando de manera excesiva los nutrientes presentes en el agua y el suelo (eutrofización). La Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA) destaca a Italia y España como	S'estima aquesta al·legació, ja que complementa el text existent al Pla.	X		

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



7



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

los dos países europeos con mayores daños de la contaminación por ozono sobre bosques y la agricultura.			
Pàgina 29. El text on parla que la mobilitat dels turistes: manca ampliar els desplaçaments dels cotxes de lloguer per tota l'illa, en busca d'una platja o d'altres. Caldria introduir el concepte de gentrificació i massificació lligada a la mobilitat. La principal fuente de contaminación en las áreas urbanas, donde vive la mayor parte de la población, es el tráfico motorizado. En el entorno de las centrales termoeléctricas de petróleo y carbón son estas fuentes industriales las que condicionan de manera decisiva la calidad del aire. En el resto de las áreas suburbanas y rurales el problema fundamental obedece a las transformaciones químicas de los contaminantes originales emitidos por el tráfico urbano, las industrias y la ganadería intensiva para formar otros derivados como las partículas PM2,5 secundarias y el ozono, de manera que hoy en día no hay apenas territorios libres de contaminación atmosférica.	S'estima aquesta al·legació, ja que complementa el text existent al Pla.	X	
Al punt 4 pàgina 37, on es parla de la bicicleta com eina de la mobilitat caldria introduir que els 8 km de carril bici, no estan connectats entre si, el que repercuteix amb el seu us.	Es modificarà el text de la mesura corresponent d'acord amb l'al·legació aportada.	X	

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

8



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

<p>Pàgina 41 i 42, Aeroport i port. Caldria introduir: Un problema específic es la repercusió del tràfic aeri i marítim en els principals aeroports i ports del Estat. Superaran encara en 2020 els valors límit establerts per la normativa vigent per a algun d'aquests contaminants. Caldria introduir aquí el concepte de contaminació acústica sobretot pel que fa al mar ja que alteren l'orientació de les balenes i cetacis.</p>	<p>No es pot afirmar que els valors del port i de l'aeroport de Maó han superat els valors límits legals. No hi ha cap mesura de cap estació oficial que així ho indiqui.</p> <p>No és objecte del pla la reducció de la contaminació acústica, si bé és cert que es procura que aquest tingui sinèrgies amb d'altres estratègies ambientals.</p>		X	
<p>Altre problema afegit al port és la manca de control per part de capitania marítima i autoritat portuària, de les certificacions pel canvi obligatori de combustible quan estan a port. Alta contaminació per SO2</p>	<p>Es posarà com a mesura PORT-53 que es treballarà amb les administracions que pertorquin (Autoritat Portuària, Capitania Marítima, Fiscalia de Medi Ambient, Seprona, etc.) per tal que s'implementi una sistemàtica de vigilància i control sobre l'ús adequat dels combustibles dels vaixells als ports de Balears.</p> <p>En tot cas, es recomana l'al·legant denunciar aquests fets, si tenen constància, a la fiscalia de medi ambient.</p>	X		
<p>Al capítol III Emissions pàgina 44 a 49 trobem que cal introduir que hi ha una manca de dades no lligades a Endesa pel cas de la central i autoritat portuària en el cas del port. Manquen lectures i dades públiques per l'inventari no vinculat a incompatibilitat de la part responsable de les emissions.</p>	<p>Les dades de mesura d'emissió automàtiques de les xemeneies de les centrals tèrmiques arriben a la sala de control de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic. Aquestes dades no es poden alterar sense que la pròpia direcció general ho sàpiga. La obligatorietat de mesura s'estableix a la corresponent Autorització Ambiental Integrada (AAI). D'altra banda, a la pròpia AAI s'estableixen les obligacions de qualitat de les dades i de control per part d'Organismes de Control Autoritzats, que al mateix temps estan sotmesos al control de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic.</p> <p>Les dades d'emissió s'actualitzen periòdicament al web http://atmosfera.caib.es. Les situacions dels propis grups de combustió i dels sensors poden ser molt variades, de manera que les dades brutes d'emissió s'han de sotmetre a una rigorosa revisió per tal de poder ser avaluades.</p>		X	
<p>Pàgina 50 punt 5.2.2 Indústria i generació elèctrica, caldria afegir que la central tèrmica està a distància de la ciutat un 330 metres i que el fumeral</p>	<p>S'incorporen aquestes dades al Pla.</p>	X		

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



9



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

està gairebé a la mateixa altura de les primeres cases de Maó (uns 70 metres).				
Pàgina 52. Zonificació, estacions, caldria remarcar que les estacions de Pous i port Maó pertanyen a Endesa i per tant no són independents. Cal reclamar controls públics.	Les centrals tèrmiques, entre d'altres, disposen d'Autoritzacions ambientals integrades on es prescriuen el nombre d'estacions de mesura de qualitat de l'aire, la seva ubicació, els contaminants a mesurar, així com els criteris de qualitat de les dades. Cal recordar que totes les dades de totes les estacions arriben, en temps real, al centre de control d'aquesta direcció general on es revisen diàriament.		X	
Creiem que al Pla de qualitat de l'aire de Maó hi manca un apartat important, origen fonamental del mateix; Contaminació i salut: La medición y evaluación de las partículas PM2,5 resulta todavía insuficiente en la mayor parte de las redes de medición autonómicas. Todavía son pocas las estaciones que miden este contaminante, con Comunidades Autónomas en las que tan solo una estación dispone de equipos de medición, y con porcentajes de captura de datos muy escasos. El diagnóstico de la situación respecto a este contaminante es todavía muy impreciso, y haría falta un mayor esfuerzo de las CC.AA. por ampliar los equipos de medición e incrementar la captura de datos. La misma conclusión debe formularse con mayor rotundidad respecto a la evaluación de los metales pesados y los HAP, cancerígenos cuya medición es a lo sumo ocasional, a pesar de lo cual comienzan a detectarse niveles preocupantes para la salud	A Maó es mesura el PM2,5 a l'estació EMEP-Maó, amb un percentatge de dades anuals de 94% al 2019 i del 84% al 2020. Es considera adient establir com a objectiu addicional, en la mesura SEG-48, que es duran a terme campanyes de PM2,5 amb captadors manuals a les altres estacions de Maó, a més de la mesura fixa existent a l'EMEP. Pel que fa a metalls i PAH les mesures es fan segons normativa (Reial Decret 102/2011). Aquests contaminants es mesuren amb equips manuals i es planifiquen amb campanyes estacionals, d'acord amb la Decisió 2011/850/UE.			X

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

10



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593



El contaminante que siguió presentando una mayor extensión y afección a la población fue un año más el ozono troposférico. No obstante, por la drástica reducción en las ciudades españolas de su principal precursor, el NO2, la frecuencia de las superaciones de los estándares legal y de la OMS ha sido muy inferior a la de los años precedentes, con un descenso de respectivamente el 55% y el 41% en relación al promedio de las registradas en el periodo 2012-2019, en el conjunto del Estado, y una caída drástica en las superaciones del umbral de información. Aun así, durante el año 2020, con un elevado calor estival general, la mayor parte de la población y el territorio españoles siguieron expuestos a concentraciones de ozono peligrosas para la salud humana y vegetal. La contaminación del aire es un asunto muy grave, que causa alrededor de 30.000 muertes prematuras en el Estado español, cada año, quince veces más que los accidentes de tráfico. Si bien su frecuencia se limita a unos pocos días o semanas al año, los episodios de contaminación del aire son responsables de 10.000 de las muertes prematuras anuales citadas, según han puesto de manifiesto los recientes trabajos del Instituto de Salud Carlos III. Con altibajos según el año

Gremi de Corredors, 10 1r
 07009 Palma
 Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



<p>considerado, los incumplimientos de los límites legales y de los valores recomendados por la OMS se vienen repitiendo de forma sistemática en los últimos años. La mejora de la situación en 2020 es en este sentido una excelente noticia</p>				
<p>Pàgina 60 IV 7. Pla d'acció per a la millora de la qualitat de l'aire. Bloc 3 de la taula Mesures destinades a la informació. Cal partir de que: La informació al ciutadano no es ni adecuada ni ajustada a la gravedad del problema. Buena parte de la información contenida en el presente informe ha debido solicitarse directamente a los Organismos responsables por no estar disponible en sus páginas Web, resultando por lo tanto inaccesible y a menudo ininteligible para el público. El índice nacional de calidad del aire aprobado por el Gobierno califica como regulares o buenos niveles de ozono y SO2 que pueden ser dañinos para la salud, de acuerdo a la OMS. El Eurobarómetro especial sobre la calidad del aire de septiembre de 2019 revela que el 60% de los españoles encuestados se consideran mal informados, y el 74% piensa que la calidad del aire se ha deteriorado en la última década.</p> <p>La legislación europea y española se</p>	<p>Quant a informació disponible sobre la qualitat de l'aire:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En referència a l'accessibilitat a les dades de qualitat de l'aire estan disponibles a la nostra web des de l'any 2002. Aquestes dades són descarregables en format de full de càlcul des de l'any 2002 perquè sigui més senzill el seu tractament. A més, totes aquestes dades es poden consultar a la web del catàleg de dades obertes del Govern de les Illes Balears • Les dades en temps real de les estacions es poden seguir al visor del Ministerio para la Transición Ecológica i al visor europeu de qualitat de l'aire a la web. A més, les dades de l'estació EMEP de Maó també es poden consultar en temps real a la web. Tota aquesta informació està disponible des de la nostra pàgina web (http://atmosfera.caib.es). • En quant als episodis africans o intrusions saharianes, i com a resultat del "Encargo del Ministerio para la Transición Ecológica a la Agencia Estatal Consejo Superior de Investigaciones Científicas para la detección de episodios naturales de aportes transfronterizos de partículas y otras fuentes de contaminación de material particulado, y de formación de ozono troposférico", periòdicament s'envia a la nostra Direcció General la predicció d'episodis africans que puguin afectar als nivells de partícules en suspensió mesurades en les xarxes de qualitat de l'aire i es publica a la nostra pàgina web quan afecta a les nostres illes. A la mateixa vegada també es rep una taula actualitzada confirmant els episodis ocorreguts a les Balears. Tant les prediccions com les taules anuals es poden consultar a la nostra pàgina web. • En quant l'ozó, la instrucció 1/2017 del director general d'Energia i Canvi Climàtic, per la qual s'estableix el Protocol d'informació a la població davant superacions del llindar d'informació per a l'ozó a l'aire ambient, implica informar la població quan es superi el llindar d'informació establert per a l'ozó, es a dir, quan hi hagi una superació horària de 180 microg/m3, segons l'establert a l'annex 1 del Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire. La validació de les dades de qualitat de l'aire es fa diàriament al Centre de Control de Vigilància de la Qualitat de l'Aire. Les dades es revisen i validen habitualment amb un dia de posterioritat. Quan s'hagi detectat la superació d'un llindar d'informació, personal tècnic del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera n'ha d'activar la comunicació. Des de l'aprovació d'aquest protocol no s'ha detectat cap superació a l'illa de Menorca. Totes les superacions d'aquest i d'altres contaminants es poden consultar a la nostra web. 			X

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



<p>mantienen muy alejadas de los valores de concentración máxima recomendados por la OMS para ciertos contaminantes, basados en las evidencias científicas de la relación entre contaminación atmosférica y salud. La Directiva 2008/50/CE y el Real Decreto 102/2011 renuncian a unos límites más estrictos, ya contemplados en normas anteriores, que suponían una mayor protección de la salud. La próxima revisión de la normativa europea de calidad del aire y la inminente publicación de la actualización de los estándares de la OMS deberían aprovecharse para aproximar regulación legal y conocimiento científico, en beneficio de la salud pública.</p> <p>Las principales vías de actuación para reducir la contaminación del aire pasan por: la reducción del tráfico motorizado en las áreas metropolitanas, disminuyendo la necesidad de movilidad con un urbanismo de proximidad y potenciando en las ciudades el transporte público (en especial el eléctrico) y los medios no motorizados como la bicicleta o el tránsito peatonal; la reconversión ecológica del transporte interurbano desde la carretera a un ferrocarril convencional mejorado y socialmente accesible; el ahorro y la eficiencia energética; la</p>	<p>Anualment, dins del primer trimestre de cada any, s'elaboren les estadístiques que reflecteixen el compliment de la normativa de l'any anterior. A més, s'elabora un informe anual que resumeix la situació de totes les estacions i zones de les Illes Balears per a tots els contaminants indicant tant els valors límits legals com, des de l'informe anual de 2018, els valors recomanats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Tota aquesta informació és consultable a la nostra pàgina web des de fa anys. En aquests documents es recullen, a més, les dades de les campanyes de metalls i dels PAHs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les empreses que poden contaminar l'atmosfera estan sotmeses a un règim d'autorització/notificació i vigilància. En el moment actual existeixen més de 100 activitats potencialment contaminants de l'atmosfera a Menorca. • Quant a les emissions de la central tèrmica, les dades arriben en temps real al Centre de Control de Vigilància de la Qualitat de l'Aire. Es fa una revisió mensual de les dades, a més dels episodis puntuals que hi pugui haver, i es penja un resum de les dades d'emissió a la nostra web des de 2017. • PRTR-Espanya és el Registre Estatal d'Emissions i Fonts Contaminants. En aquest registre es posa a la disposició del públic informació sobre les emissions a l'atmosfera, a l'aigua i al sòl de les substàncies contaminants i dades de transferències de residus de les principals indústries i altres fonts puntuals i difuses, d'acord amb el que s'estableix en la legislació internacional. Es pot consultar a nivell de complex industrial o agregada per sectors d'activitat, substàncies contaminants, tipus de residu i àmbit geogràfic. Aquest registre es pot consultar a la nostra pàgina web. • Les Autoritzacions Ambientals Integrades tenen per objecte evitar o, quan això no sigui possible, reduir i controlar la contaminació de l'atmosfera, de l'aigua i del sòl mitjançant l'establiment d'un sistema de prevenció i control integrats de la contaminació, amb la finalitat d'aconseguir una protecció elevada del medi ambient en el seu conjunt. A l'illa de Menorca, tenen autoritzacions l'abocador Es Milà II i la central tèrmica de Maó i es poden consultar a la web de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears. • En quant als informes de campanyes puntuals de mesura que es duen a terme per part del Laboratori de l'Atmosfera (com la campanya amb captadors passius feta a Maó), són tots consultables a la pàgina web d'atmosfera. <p>Quant a aproximar els valors límit existents als valors guia establerts per la OMS: Als informes anuals de qualitat de l'aire de les Illes Balears ja es fa referència als valors recomanats per l'OMS, a més dels legals. S'incorporarà aquesta perspectiva en la part introductòria del propi pla. S'ha de tenir en compte que és objectiu d'aquest Govern, des de l'establert a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, tal i com es marca en el seu article 57, de treballar per assolir el compliment dels objectius de qualitat de l'aire indicats per la Organització Mundial de la Salut.</p>			
--	--	--	--	--

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



13



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

recuperación de los estímulos para la generación eléctrica renovable, en sustitución de las centrales termoeléctricas a partir de combustibles fósiles; la adopción generalizada de las mejores técnicas industriales disponibles para la reducción de la contaminación; la disminución de las emisiones del transporte marítimo mediante la creación ágil de un Área de Control de Emisiones (ECA) ambiciosa para el Mar Mediterráneo; una moratoria para las nuevas grandes explotaciones ganaderas intensivas; y una fiscalidad ambiental que corrija de manera inmediata el favorable tratamiento otorgado desde hace años a la aviación y a los vehículos diésel, causantes estos últimos del 80% de las emisiones contaminantes del tráfico urbano e interurbano. La crisis sanitaria de la COVID-19 ha corroborado que la reducción del tráfico en las ciudades tiene claros efectos en la disminución de la contaminación, algo que a su vez supone una importante mejora de la salud pública. Así, los niveles de NO2 se desplomaron un 52% de media en las 26 principales ciudades españolas, entre el 14 de marzo y el 21 de junio de 2020, coincidiendo con el primer estado de alarma, lo que supone una mejora de la calidad del aire sin precedentes. Por ello, Ecologistas en

Quant a l'afecció dels principals focus contaminants s'ha de dir que aquest pla s'ha fet sent conscient de quins són els principals focus contaminants de la ciutat de Maó: Central Tèrmica, Port, Trànsit rodat, i Aeroport. En vistes a això la majoria de les mesures que s'estableixen van en aquest sentit. En tot cas, hi ha d'altres focus contaminants que també s'han tingut en compte i que es tracten a través de les seves Autoritzacions Ambientals Integrades o Autoritzacions com a Activitats Potencialment Contaminants de l'Atmosfera: Abocador, Galvanotècnies, Instal·lacions amb calderes o grups electrògens, activitats de ramaderia, pedreres, etc.

--	--	--

Gremi de Corredors, 10 1r
 07009 Palma
 Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



Acción está desarrollando en España la campaña europea "Clean cities" (https://cleancitiescampaign.org/), para reclamar a las administraciones una reducción drástica del uso del vehículo motorizado privado, que permita redistribuir el espacio urbano para fomentar la movilidad activa peatonal y ciclista, al tiempo que se potencia el transporte público urbano e interurbano, con una financiación pública suficiente			
Pàgina 66 i 67, 7.1 Bloc 1. Fidelització dels usuaris del transport públic, proposta: abaratir preus.	Pel que fa al preu del bitllet senzill, s'ha de dir que aquest patirà una revisió. No obstant, pel que fa als abonaments (T40, T10 i Tjove) aquests mantindran vigents les seves tarifes, aquestes no es revisaran amb la intenció de: - penalitzar la compra de bitllets a bord. - afavorir l'ús del transport públic amb l'ús d'abonaments, fidelitzant d'aquesta manera a les persones usuàries.		X
Pàgina 66 mesures a incrementar el nombre de desplaçaments a peu o amb bicicleta: creiem que és important que la xarxa de carrils bici estigui connectada.	La xarxa de carrils bici serà l'aprovada al PMUS de Maó, i procurarà estar adequadament connectada, bé sigui directament, bé sigui mitjançant carrils en què s'hagi de compartir l'espai amb el vehicle de combustió, però on la bicicleta tingui un tracte preferent (ciclocarrer).	X	
Pàgina 68 7.2.1 bloc2, eficiència energètica: important pel que fa a les reduccions d'emissions de la central tèrmica del port de Maó, el que manca és la connexió amb Mallorca del cable que es va trencar el 2016, amb els dos cables i l'impuls a les renovables es pot arribar a tancar la central. No cal passar pel gas (energia no renovable) com a font de combustió.	El cable trencat es va reparar i està en funcionament des de l'any 2019. S'està treballant perquè s'instal·li el més aviat possible el segon cable.		X
Pàgina 70, resum. Al canvi de	Hi ha tota una estratègia quant a la Central Tèrmica de Maó. Primer de tot s'estan incorporant les		X

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



15



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

tecnologia de la central tèrmica de Maó. Hi afegiríem que cal eliminar la central.	MTD per a GIC i s'està treballant en la disminució progressiva de les hores de funcionament dels motors de fueloil, passant a gasoil. A més, l'arribada del segon cable des de Mallorca suposarà que els actuals grups en funcionament base passaran a estar disponibles per a funcionament auxiliar, estant en marxa molt menys hores. També s'ha de tenir en compte la planificació que la illa de Menorca ha fet quant a penetració d'energies renovables i gestió mitjançant sistemes d'acumulació, que faran que la central tèrmica passi a funcionar en pocs anys de manera residual.			
Pàgina 75, Taula 27. Mesures incloses en la línia 7. SEG-43 a la millora de la informació a la població: calen panells públics on s'actualitzi la informació a l'hora. Com els que hi ha a les carreteres i autopistes d'entrada a les grans ciutats.	Aquesta proposta ja figura a la mesura SEG-43.	X		
Pàgina 78 i 79 Taula 29 línia 9 Port 51. Cal introduir el control sobre l'obligatorietat i la certificació del canvi de combustible en estar a port.	Es posarà com a mesura PORT-53 que es treballarà amb les administracions que pertoquin (Autoritat Portuària, Capitania Marítima, Fiscalia de Medi Ambient, Seprona...) per tal que s'implementi una sistemàtica de vigilància i control sobre l'ús adequat del combustibles dels vaixells als ports de Balears.	X		
Pàgina 78 i 79 Taula 29 línia 9 Port 53 caldria publicar les certificacions del canvi de combustible en port. A més de la reducció de la contaminació acústica per protegir el cetacis.	No existeix un certificat de canvi de combustible, el capità registra aquest al diari de màquines, que està a disposició de capitania marítima per a la seva inspecció si escau. No és objecte del pla la reducció de la contaminació acústica, si bé és cert que es procura que aquest tingui sinèrgies amb d'altres estratègies ambientals.		X	
Sindicatura de Greuges de Menorca				
Tot i així volem manifestar la nostra estranyesa sobre el fet de que el Govern no disposa, en propietat, de cap estació de vigilància i control de la qualitat de l'aire ambient a Maó i hagi d'utilitzar les dades provinents d'estacions d'empreses privades que són, justament, les causants d'un dels majors focus de contaminació ambiental.	Les centrals tèrmiques, entre d'altres, disposen d'Autoritzacions ambientals integrades on es prescriuen el nombre d'estacions de mesura de qualitat de l'aire, la seva ubicació, els contaminants a mesurar, així com els criteris de qualitat de les dades. Cal recordar que totes les dades de totes les estacions arriben, en temps real, al centre de control d'aquesta direcció general on es revisen.		X	

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



16



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

<p>Per altra part, segons s'indica a la taula 18, els contaminants analitzats a les quatre estacions maoneses no inclouen en cap cas el benzo(a)pirèni ni els metalls (Arsènic, Cadmi, Níquel i Plom) pel que no podem saber d'on provenen els resultats indicats en el capítol 6.1. Nivells d'immissió als punts de mesurament fixes del municipi.</p>	<p>A la taula 18 figuren els analitzadors automàtics de cada una de les tres estacions de Maó. Els altres contaminants es mesuren de forma manual amb campanyes a les diferents estacions. Tal i com figura a l'informe anual i a les estadístiques de 2019, aquests contaminants es varen mesurar a l'estació de Pous, i l'any 2020, a l'estació de Port de Maó.</p>		X	
---	---	--	---	--

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es

<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

17



Adreça de validació:
<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>
CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593

3. Conclusions

S'han estimat tretze aportacions del total de trenta que s'han rebut, que han donat lloc a una sèrie de canvis al text. Catorze aportacions no s'han estimat, i s'han explicat els motius. Tres de les aportacions s'han acceptat parcialment.

Palma

El cap del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera

José Carlos Cerro Garrido

Gremi de Corredors, 10 1r
07009 Palma
Tel. 971 17 77 06
energia.caib.es



<https://vd.caib.es/1633679601667-346604838-2843074358450094593>



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593



GOVERN
ILLES
BALEARS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1633679601667-346604838-2843074358450094593

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

JOSE CARLOS CERRO GARRIDO

CERTIFICADO ELECTRONICO DE EMPLEADO PUBLICO

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 08-oct-2021 09:54:11 AM GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

METADADES DEL DOCUMENT

Nom del document: Informe_resposta_participacio_ciudadana.pdf

Data captura: 08-oct-2021 10:53:00 AM GMT+0200

Les evidències que garanteixen l'autenticitat, integritat i conservació a llarg termini del document es troben al gestor documental de la CAIB

Pàgines: 19



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/1633679601667-346604838-2843074358450094593>

CSV: 1633679601667-346604838-2843074358450094593